

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Χαράλαμπος Ρήγας

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου
Πειραιώς ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην
Οικονομική και Επιχειρησιακή Στρατηγική

Πειραιάς, Οκτώβριος 2015

UNIVERSITY OF PIRAEUS
DEPARTMENT OF ECONOMICS

MASTER PROGRAM IN
ECONOMIC AND BUSINESS STRATEGY

PERFORMANCE OF EUROPEAN COMPANIES
IN THE FOOD SECTOR

By

Charalabos Rigas

Master Thesis submitted to the Department of Economics of the University of Piraeus in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Economic and Business Strategy

Piraeus, Greece, October 2015

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ όλους τους δικούς μου ανθρώπους που έχουν σταθεί δίπλα μου όλα αυτά τα χρόνια, καθώς και τον καθηγητή μου, κύριο Σωτήρη Καρκαλάκο, που με βοήθησε να εκπονήσω τη συγκεκριμένη εργασία.

Αποδόσεις Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων στον Κλάδο των Τροφίμων

Σημαντικοί Όροι: Μετοχή, απόδοση αγοράς, ανεργία, πληθυσμός, Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, φορολόγηση επιχειρήσεων, μέθοδος panel data, υπόδειγμα CAPM, συντελεστής βήτα

Περίληψη

Η παρακάτω εργασία μελετά την απόδοση των μετοχών είκοσι ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, οι οποίες προέρχονται από τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ελλάδα και την Ολλανδία μέσα σε μία περίοδο δέκα χρόνων. Αρχικά γίνεται μία πιο λεπτομερής περιγραφή του θέματος που πραγματεύεται η εργασία, καθώς και η δομή την οποία ακολουθεί. Έπειτα γίνεται μία σύντομη περιγραφή των παραγόντων που προκαλούν κίνδυνο στις επενδύσεις, αλλά και στις μεθόδους με τις οποίες αποτιμάται η απόδοση μίας μετοχής. Στη συνέχεια, αναλύεται η οικονομική κατάσταση των υπό εξέταση χωρών και μία πιο ειδική ανάλυση του κλάδου των τροφίμων σε αυτές. Ακολουθεί μία συνοπτική παρουσίαση των είκοσι εταιρειών που θα μας απασχολήσουν και των μεταβλητών οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν. Ύστερα, πραγματοποιείται μία πιο αναλυτική περιγραφή της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί για την επεξεργασία των δεδομένων, ενώ τέλος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που βρέθηκαν και γίνεται μία προσπάθεια εξαγωγής συμπερασμάτων από αυτά.

Performance of European Companies in the Food Sector

Keywords: Stock, market yield, unemployment, population, Gross Domestic Product, business tax rate, panel data analysis, CAPM model, beta coefficient

Abstract

The following project investigates the share performance of twenty European companies which come from France, Germany, Greece and the Netherlands within a period of ten years. Initially, there is a more detailed description of the subject which the study deals and the structure of the project. Furthermore, there is a brief description of the factors that cause risk investment, but also of the methods by which the performance of one share is measured. Then, the economic situation of the countries concerned is analyzed as well as their food sector. A small presentation of the twenty companies that will concern us and of the variables that will be used follows. In addition, there is a more detailed description of the methodology that was used for processing the data, and finally the results and the conclusions of the study are presented.

Περιεχόμενα

Περίληψη

vii

Abstract

ix

Κατάλογος

xv

Πινάκων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Εισαγωγή

1.1 Αντικείμενο

1

Εργασίας

1.2 Δομή Εργασίας

1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας

2.1

3

Εισαγωγή

2.2

3

Παράγοντες

Κινδύνου

2.3 Μέτρηση Απόδοσης

4

2.4 Ανακεφαλαίωση

7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ανάλυση Αγορών και Κλάδου Τροφίμων

3.1

9

Εισαγωγή

3.2

11

Βασικά

Μακροοικονομικά

Μεγέθη

3.3

12

Ανάλυση

Γερμανικής

Οικονομίας

3.3.1

12

Γενικά

3.3.2

14

Μακροοικονομικά

Μεγέθη

Γερμανίας

3.3.3

17

Ο

Κλάδος

των

Τροφίμων

στη

Γερμανία

3.4

19

Ανάλυση

Γαλλικής

Οικονομίας

3.4.1

19

Γενικά

3.4.2		Μακροοικονομικά	Μεγέθη	Γαλλίας
22				
3.4.3	Ο	Κλάδος των	Τροφίμων	στη Γαλλία
24				
3.5		Ανάλυση	Ελληνικής	Οικονομίας
25				
3.5.1				Γενικά
25				
3.5.2		Μακροοικονομικά	Μεγέθη	Ελλάδας
28				
3.5.3	Ο	Κλάδος των	Τροφίμων	στην Ελλάδα
31				
3.6		Ανάλυση	Ολλανδικής	Οικονομία
31				
3.6.1				Γενικά
31				
3.6.2		Μακροοικονομικά	Μεγέθη	Ολλανδίας
34				
3.6.3	Ο	Κλάδος των	Τροφίμων	στην Ολλανδία
37				
3.7				Ανακεφαλαίωση
37				

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Παρουσίαση Δεδομένων

4.1			Εισαγωγή
39			
4.2		Γαλλικές	Επιχειρήσεις
40			
4.2.1			Bonduelle
40			
4.2.2		Carrefour	SA
42			
4.2.3		Casino	Guichard-Perrachon
44			
4.2.4			Danone
46			
4.2.5		Fromageries	Bel
48			

4.3	Γερμανικές	Επιχειρήσεις
50		
4.3.1	McDonald's	Corp
50		
4.3.2	Mondelez	International
51		
4.3.3	Procter &	Gamble
53		
4.3.4	Suedzucker	Mannheim
54		
4.3.5		Wasgau
54		
4.4	Ελληνικές Επιχειρήσεις	55
4.4.1	Creta	Farm
55		
4.4.2		Ελγέκα
57		
4.4.3		Καραμολέγκος
59		
4.4.4		Κρι-Κρι
60		
4.4.5		Νίκας
62		
4.5	Ολλανδικές	Επιχειρήσεις
63		
4.5.1	Corbion	NV
63		
4.5.2		Heineken
64		
4.5.3	Kon.	Ahold
66		
4.5.4	Sligro	Food Group
68		
4.5.5		Unilever
69		
4.6	Παρουσίαση	των Μεταβλητών
70		
4.7		Ανακεφαλαίωση
72		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Μεθοδολογία

5.1	Εισαγωγή
73	

5.2	Σύλλογή	Δεδομένων
73		
5.3	Το	Υπόδειγμα
79		CAPM
5.4	Εφαρμογή	του
82		CAPM
5.5		Ανακεφαλαίωση
83		

xii

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Αποτελέσματα

6.1		Εισαγωγή
85		
6.2	Αποτελέσματα	Γαλλικών
85		Επιχειρήσεων
6.2.1	Αποτελέσματα	Bonduelle
85		
6.2.2	Αποτελέσματα	Carrefour
87		SA
6.2.3	Αποτελέσματα	Casino
89		Guichard-Perrachon
6.2.4	Αποτελέσματα	Danone
90		
6.2.5	Αποτελέσματα	Fromageries
92		Bel
6.3	Αποτελέσματα	Γερμανικών
93		Επιχειρήσεων
6.3.1	Αποτελέσματα	McDonald's
93		Corp
6.3.2	Αποτελέσματα	Mondelez
95		International
6.3.3	Αποτελέσματα	Procter &
97		Gamble
6.3.4	Αποτελέσματα	Suedzucker
99		Mannheim
6.3.5	Αποτελέσματα	Wasgau
101		

6.4	Αποτελέσματα	Ελληνικών	Επιχειρήσεων
103			
6.4.1	Αποτελέσματα	Creta	Farm
103			
6.4.2	Αποτελέσματα		Ελγέκα
105			
6.4.3	Αποτελέσματα		Καραμολέγκου
107			
6.4.4	Αποτελέσματα		Κρι-Κρι
109			
6.4.5	Αποτελέσματα Νίκα		111
6.5	Αποτελέσματα	Ολλανδικών	Επιχειρήσεων
113			
6.5.1	Αποτελέσματα	Corbion	NV
113			
6.5.2	Αποτελέσματα		Heineken
115			
6.5.3	Αποτελέσματα	Kon.	Ahold
117			
6.5.4	Αποτελέσματα	Sligro	Food Group
119			
6.5.5	Αποτελέσματα		Unilever
121			
6.6			Ανακεφαλαίωση
122			
ΚΕΦΑΛΑΙΟ	7:	Συμπεράσματα	
123			
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ			
125			

Κατάλογος Πινάκων

3.1	Εξέλιξη	του	Πληθωρισμού	στη	Γερμανία
14					
3.2	Εξέλιξη	του	Α.Ε.Π.	στη	Γερμανία
15					
3.3	Εξέλιξη	της	Ανεργίας	στη	Γερμανία
15					
3.4	Εξέλιξη	του	Ελλείμματος και του Χρέους	στη	Γερμανία
16					
3.5	Εξέλιξη	του	Εμπορικού Ισοζυγίου	της	Γερμανίας
16					
3.6	Εξέλιξη	του	Πληθωρισμού	στη	Γαλλία
22					
3.7	Εξέλιξη	του	Α.Ε.Π.	στη	Γαλλία
22					
3.8	Εξέλιξη	της	Ανεργίας	στη	Γαλλία
23					
3.9	Εξέλιξη	του	Ελλείματος και του Χρέους	στη	Γαλλία
23					
3.10	Εξέλιξη	του	Εμπορικού Ισοζυγίου	της	Γαλλίας
24					
3.11	Εξέλιξη	του	Πληθωρισμού	στην	Ελλάδα
28					
3.12	Εξέλιξη	του	Α.Ε.Π.	στην	Ελλάδα
29					
3.13	Εξέλιξη	της	Ανεργίας	στην	Ελλάδα
29					
3.14	Εξέλιξη	του	Ελλείματος και του Χρέους	στην	Ελλάδα
30					
3.15	Εξέλιξη	του	Εμπορικού Ισοζυγίου	της	Ελλάδας
30					
3.16	Εξέλιξη	του	Πληθωρισμού	στην	Ολλανδία
34					
3.17	Εξέλιξη	του	Α.Ε.Π.	στην	Ολλανδία
35					
3.18	Εξέλιξη	της	Ανεργίας	στην	Ολλανδία
35					
3.19	Εξέλιξη	του	Ελλείματος και του Χρέους	στην	Ολλανδία
36					
3.20	Εξέλιξη	του	Εμπορικού Ισοζυγίου	της	Ολλανδίας
36					
4.1	Καταστήματα		Carrefour	στην	Ευρώπη
43					
4.2	Καταστήματα		Carrefour	στην	Ασία
43					
4.3	Καταστήματα		Carrefour	στην	Αμερική
44					

4.4	Καταστήματα	Carrefour	στην	Αφρική
44				
4.5	Τα	Προϊόντα	της	Danone
47				
6.1	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Bonduelle
85				
6.2	ANOVA		της	Bonduelle
86				
6.3	Συντελεστές		της	Bonduelle
86				
6.4	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Carrefour
87				
6.5	ANOVA		της	Carrefour
87				
6.6	Συντελεστές		της	Carrefour
88				
6.7	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Casino
89				
6.8	ANOVA		της	Casino
89				
6.9	Συντελεστές		της	Casino
90				
6.10	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Danone
90				
6.11	ANOVA		της	Danone
91				
6.12	Συντελεστές		της	Danone
91				
6.13	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Bel
92				
6.14	ANOVA		της	Bel
92				
6.15	Συντελεστές		της	Bel
93				
6.16	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	McDonald's
93				
6.17	ANOVA		της	McDonald's
94				
6.18	Συντελεστές		της	McDonald's
94				
6.19	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Mondelez
95				
6.20	ANOVA		της	Mondelez
95				
		xv		
6.21	Συντελεστές		της	Mondelez
96				
6.22	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	P&G
97				

6.23 97	ANOVA		της		P&G
6.24 98	Συντελεστές		της		P&G
6.25 99	Επισκόπηση	Μοντέλου	της		Suedzucker
6.26 99	ANOVA		της		Suedzucker
6.27 100	Συντελεστές		της		Suedzucker
6.28 101	Επισκόπηση	Μοντέλου	της		Wasgau
6.29 101	ANOVA		της		Wasgau
6.30 102	Συντελεστές		της		Wasgau
6.31 103	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Creta	Farm
6.32 103	ANOVA		της	Creta	Farm
6.33 104	Συντελεστές		της	Creta	Farm
6.34 105	Επισκόπηση	Μοντέλου	της		Ελγέκα
6.35 105	ANOVA		της		Ελγέκα
6.36 106	Συντελεστές		της		Ελγέκα
6.37 107	Επισκόπηση	Μοντέλου	του		Καραμολέγκου
6.38 107	ANOVA		του		Καραμολέγκου
6.39 108	Συντελεστές		του		Καραμολέγκου
6.40 109	Επισκόπηση	Μοντέλου	της		Κρι-Κρι
6.41 109	ANOVA		της		Κρι-Κρι
6.42 110	Συντελεστές		της		Κρι-Κρι
6.43 111	Επισκόπηση	Μοντέλου	του		Νίκα
6.44 111	ANOVA		του		Νίκα
6.45 112	Συντελεστές		του		Νίκα
6.46 113	Επισκόπηση	Μοντέλου	της		Corbion
6.47 113	ANOVA		της		Corbion

6.48	Συντελεστές		της	Corbion
114				
6.49	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Heineken
115				
6.50	ANOVA		της	Heineken
115				
6.51	Συντελεστές		της	Heineken
116				
6.52	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Ahold
117				
6.53	ANOVA		της	Ahold
117				
6.54	Συντελεστές		της	Ahold
118				
6.55	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Sligro
119				
6.56	ANOVA		της	Sligro
119				
6.57	Συντελεστές		της	Sligro
120				
6.58	Επισκόπηση	Μοντέλου	της	Unilever
121				
6.59	ANOVA		της	Unilever
121				
6.60	Συντελεστές		της	Unilever
122				